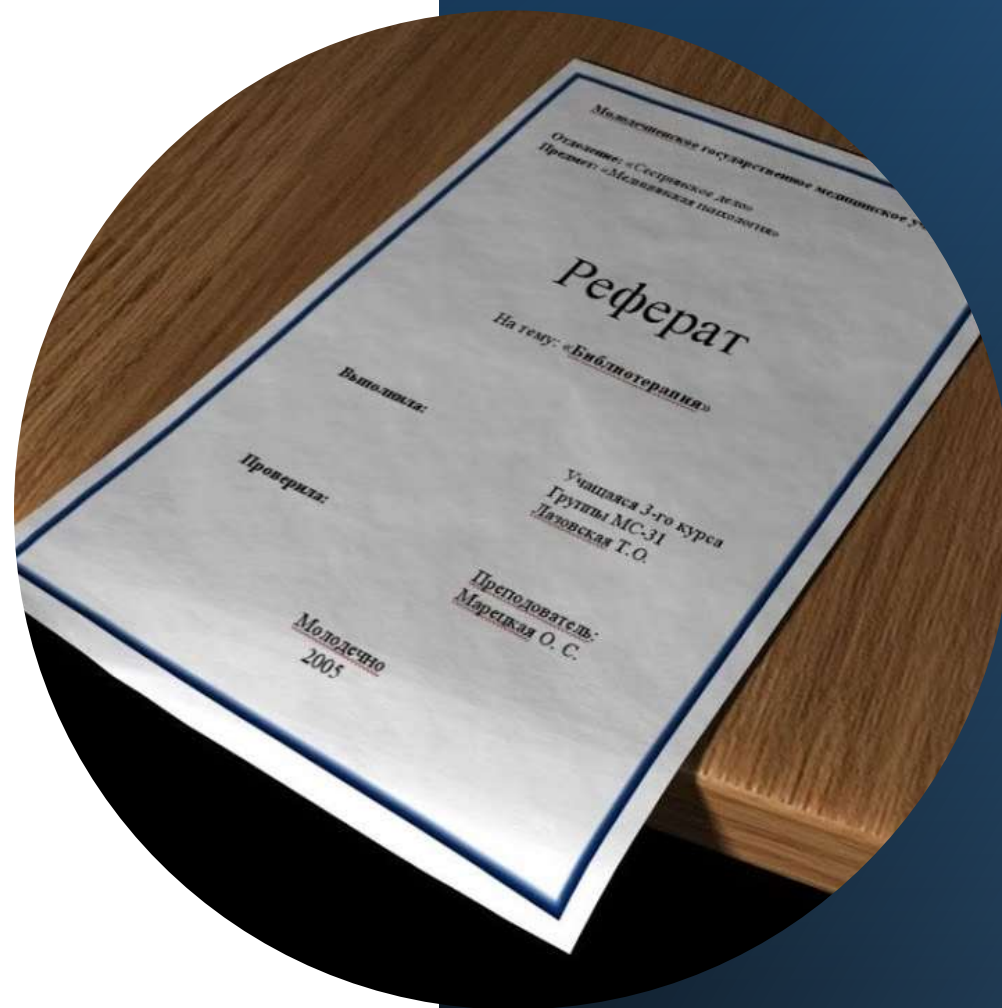

Реферат як жанр академічного письма

план

1. **Поняття реферату і можливості жанру**
2. **Специфіка матеріалу і методи
опрацювання**
3. **Структура реферату**
4. **Етапи роботи**
5. **Вимоги до оформлення**

РЕФЕРАТ

(лат. *refero* — доношу, повідомляю, переказую)

Це вид наукового повідомлення, спрямований на систематизацію і узагальнення готової інформації.

Обсяг обмежують 10-15 сторінками

Що можна реферувати?

Реферувати можна розгорнуту статтю, монографію, доповідь, актуальні для вивчення визначеної програмою теми

Бувають реферати на основі курсової роботи або кваліфікаційного дослідження самого здобувача вищої освіти (це – автореферати)

Найпоширеніший вид реферату – на основі низки творів, присвячених спільній тематиці, таких що відбивають різні наукові погляди, підходи, методи дослідження щодо одного предмету.

Розглянемо далі саме цей вид

Завдання такого реферату

Виявити різні наукові позиції, стисло їх викласти, порівняти, виявити близькість і різницю підходів, дискусійні аспекти, визначити у підсумку ступінь, глибину вивченої проблеми

Специфіка досліджуваного матеріалу і методи роботи

Матеріал роботи – суто теоретичний. Не треба організовувати власний експеримент. Основні методи роботи автора – аналіз і узагальнення готової інформації

Загальна структура

Будова такого тексту є чітко визначеною, в тому числі наочно:

Титульний аркуш

Зміст

Вступ

Основна частина (декілька параграфів)

Висновки

Список використаної літератури

ЕТАПИ РОБОТИ

1. Вибір теми

Тема реферату найчастіше уже сформульована викладачем і її пропонують до виконання. Здобувач може обрати серед запропонованих тем таку, яка його цікавить.

Важливо обрати зрозумілу тему, посильну для реферування конкретним здобувачем. При наявності проблем з тлумаченням теми необхідно звернутися за роз'ясненням до викладача.

2. Пошук і опрацювання джерел за темою

Усі джерела – наукового характеру, опубліковані у спеціалізованих виданнях, яким можна довіряти і які можна цитувати. До таких не відноситься «Вікіпедія», уже готові реферати студентів, викладені в інтернеті курсові і кваліфікаційні роботи здобувачів, які ще не підтвердили свою наукову кваліфікацію.

Підлягають обробці такі джерела: наукові статті і монографії, доповіді на наукових конференціях, дисертації з ідентифікованими авторами, офіційними вихідними відомостями (заклад, рік тощо). Можна використовувати дані фахових довідників, енциклопедій, звітів, бюлетенів

Де шукати джерела?

1. Інтернет. Одна з наймасштабніших наукових баз - [Google Scholar](#), будьте уважні до списків літератури, рекомендованих у навчальних програмах, де є посилання на електронні наукові бібліотеки

2. Офлайн-бібліотеки, де можна звернутися до бібліографа у бібліографічному відділі або відділі каталогів зі своєю темою і знайти друковані видання

Кількість джерел для реферату,
що систематизує різні
дослідження –
не менше 10!

3. Складання плану

План потребує логічного розділення огляду на параграфи, які мають свою мікротему, свою назву і поступово розкриватимуть головну тему. У подальшому план стане основою змісту тексту і відіб'ється на другій сторінці реферату

4. Робота над вступом

Вступ – рубрика, де формулюють проблему, що оглядатиме автор далі, визначається її актуальність, обґрунтовується вибір теми. Автор формулює свою наукову мету і завдання роботи (вони узгоджуються з мікротемами параграфів, вибудованих у ланцюжок у плані)

Чорновик вступу буде коригуватися на фінальному етапі роботи, адже у процесі роботи завдання можуть змінюватися, доповнюватися

Обсяг – до 1 сторінки

5. Основна частина

Це аналіз і короткий виклад наукових досліджень у режимі зіставлення, порівняння, доповнення

Реферується тільки найсуттєвіша інформація, пов'язана з темою і репрезентативна для джерела

Реферат – не копіювання чужої думки, а осмислення і узагальнення!

Цитування і посилання

- Тезові думки ілюструються прямими і непрямими цитатами, які обов'язково супроводжені коректними посиланнями на джерело:
- Наприклад:
- «О. Пометун називає компетентністю набори знань, умінь і навичок, що набуваються у процесі навчання. Вони дозволяють особистості ідентифікувати і вирішувати характерні для певної сфери діяльності проблеми [16, с. 17]»
- Автор стежить за грамотним відтворенням імен науковців, назв творів, хронологічною поступовістю досліджень, які оглядає

6. Висновки

Це коротке пояснення того, як автор реферату уявляє собі досліджувану проблему після аналізу джерел, перспективи її подальших досліджень, користь отриманої інформації.

7. Складання списку використаної літератури

Список містить УСІ опрацьовані джерела. Його оформлюють зазвичай в алфавітному порядку з дотриманням стандартних вимог бібліографічного опису **ДСТУ 8302:2015**

Приклад

1. Бельмаз Я.М. Викладацьке портфоліо як один з провідних методів професійного розвитку викладачів вищої школи США. Наукові записки кафедри педагогіки, 2018. № 42. URL: <https://periodicals.karazin.ua/pedagogy/article/view/10657>.
2. Вітвицька С. Інноваційність у підготовці докторів філософії. Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін: матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. (Суми, 16–17 квітня 2019 р.). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2019. Т. 1. С. 101–104.
3. Вітченко А. Підготовка майбутніх докторів філософії у вищій військовій школі: досвід, проблеми, шляхи вдосконалення. Військова освіта, № 1 (41), 2020, С. 91–102.

Вимоги оформлення документу

- Аркуш формату А4, інтервал між рядками - 1,5, шрифт Times New Roman 14.
- Поля : верхнє - 20мм, нижнє - 20мм, праве - 10мм, лїве - 30мм.
- Рївняння тексту - за шириною сторїнки, без переносїв.
- Абзац – 1,25
- Вїдомостї на титулї: заклад, кафедра, вид тексту (реферат), тема, автор, науковий керївник, рїк виконання